

Muzeum Regionalne
w Środzie Śląskiej

Średzkie Zeszyty Naukowe

TOM 23/ 2011

Grzegorz Borowski, Piotr Jarysz

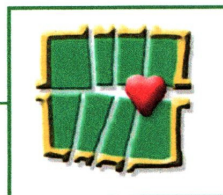
SPRAWOZDANIE Z NADZORU I RATOWNICZYCH BADAŃ
ARCHEOLOGICZNYCH PRZEPROWADZONYCH W ZWIĄZKU
Z BUDOWĄ KANALIZACJI SANITARNEJ W KARCZYCACH,
GM. KOSTOMŁOTY

(dec. nr 454/2011 z dnia 04.04.2011 r.)

sprawozdanie ma charakter ostateczny

Środa Śląska 2011

© Muzeum Regionalne w Środzie Śląskiej

**SPRAWOZDANIE Z NADZORU I RATOWNICZYCH BADAŃ
ARCHEOLOGICZNYCH PRZEPROWADZONYCH W ZWIĄZKU
Z BUDOWĄ KANALIZACJI SANITARNEJ W KARCZYCACH,
GM. KOSTOMŁOTY**

Wstęp

W dniach od 5 kwietnia do 16 września 2011 r. Muzeum Regionalne w Środzie Śląskiej prowadziło nadzór i ratownicze badania archeologiczne związane z budową kanalizacji sanitarnej w miejscowości Karczyce, gm. Kostomłoty (ryc. 1, 2). Prace te zrealizowano w oparciu o decyzję Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu nr 454/2011 z dnia 04.04.2011 r. oraz na zlecenie Gminy Kostomłoty. Konieczność realizacji nadzoru i badań archeologicznych wynikała z lokalizacji inwestycji w obrębie historycznego układu ruralistycznego o metryce średniowiecznej oraz w rejonie silnego osadnictwa pradziejowego, średniowiecznego i nowożytnego, a także w bezpośrednim sąsiedztwie stanowiska archeologicznego nr 7/83/80-26 AZP (śląd osadnictwa pradziejowego, ślad osadnictwa z X-XIII wieku oraz osada z XIV-XV wieku).

Przebieg prac archeologicznych

Prace archeologiczne polegały w pierwszej kolejności na nadzorowaniu ziemnych robót budowlanych związanych z wykonywaniem wykopów pod poszczególne odcinki kanalizacji. Obserwacja archeologiczna była bardzo utrudniona z powodu szalowania ścian wykopów metalowymi konstrukcjami skrzyniowymi. Tak więc do obserwacji możliwe były tylko fragmenty ścian wykopów. Szalowanie stało się jeszcze ściślej po obsypaniu się ścian wykopów ze skutkiem śmiertelnym mniej więcej w połowie trwania inwestycji (patrz dziennik prac archeologicznych). Duże utrudnienia sprawiała także konieczność częstego zakładania urządzeń do odpompowywania wody z wykopów. Oprócz tego wykonywano także wrywkowe

przebijanie urobku, co również było utrudnione ze względu na jego bezpośrednie wywożenie z placu budowy.

W trakcie prowadzonych prac stwierdzono, że rejestrowane układy nawarstwień układają się w dłuższe odcinki (ryc. 3). Zarejestrowano w nich następujące układy stratygraficzne:

Odcinek A-B (profil 1): j.s. 3 – szaro-żółty piach; j.s. 2 – brązowa próchnica; j.s. 1 – asfalt (ryc. 3, 4; fot. 1, 2).

Odcinek B-C (profil 2): j.s. 4 – szary żwir z soczewkami zielonej gliny (calec); j.s. 3 – czarna próchnica z piaskiem, węglami drzewnymi, drobinami cegieł. W partii spągowej duża ilość drobnych otoczków; j.s. 2 – szaro-brązowy żwir z drobnym gruzem, otoczkami i szlaką; j.s. 1 – gruz ceglany z szaro-brązową próchnicą (ryc. 3, 5; fot. 3, 4).

Odcinek C-D-E (profil 3): j.s. 5 – szary, mokry piasek; j.s. 4 – żwir z dużą ilością drobnych otoczków, na nimi znajdowały się większe otoczki o średnicy około 10 cm; j.s. 3 – szaro-brunatna próchnica z piaskiem, fragmentami zbutwiałego drewna, węglami drzewnymi i żwirem; j.s. 2 – szaro-żółty żwir z piaskiem i drobnymi otoczkami; j.s. 1 – brązowy piasek ze żwirem, próchnicą i gruzem (ryc. 3, 6; fot. 5, 6).

Odcinek E-F-G-H (profil 4): j.s. 2 – czarna, gliniasta próchnica; j.s. 1 – gruz ceglano-kamienny przemieszany z ziemią (ryc. 3, 7; fot. 7, 8).

Odcinek F-I (profil 5): j.s. 3 – brązowo-żółta glina; j.s. 2 – żółty żwir z drobnymi otoczkami; j.s. 1 – nawierzchnia asfaltowa (ryc. 3, 8; fot. 9, 10).

Odcinek I-J (profil 6): j.s. 2 – żółto-szary piach; j.s. 1 – brązowa próchnica (ryc. 3, 9; fot. 11, 12).

W trakcie prowadzonych prac archeologicznych nie zarejestrowano, za wyjątkiem odcinka B-C, zabytków archeologicznych. We wspomnianym odcinku stwierdzono ich obecność w j.s. 3, gdzie wystąpiło 9 fragmentów naczyń datowanych na przełom późnego średniowiecza i nowożytności (ryc. 10). Omawiana warstwa w spągowej partii zawierała dużą ilość drobnych otoczków, które mogą być pozostałością po bruku.

Zakończenie

W związku z dokonаныmi odkryciami ustanowiono nowe stanowisko archeologiczne, któremu w porozumieniu z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków nadano nr 16/115/80-26 AZP. Dla stanowiska tego wykonano kartę w systemie Archeologicznego Zdjęcia Polski.

Katalog zabytków

l.p.	lokalizacja	ilość fragmentów naczyń ceramicznych	datowanie
1	Odcinek B-C, j.s. 3	9	PŚR/ON

Dziennik prac archeologicznych

05.-12.04.2011 r.

Rozpoczęcie prowadzenia nadzoru archeologicznego. Nadzorowanie prac ziemnych na odcinku STK17 – SK241/2 – SK8A.

15.04.-05.05.2011 r.

Nadzorowanie prac ziemnych na odcinku STK27 – SK – SKA oraz na odcinku STK33A – STK28.

09.05.-15.05.2011 r.

Nadzorowanie prac ziemnych na odcinku STK1 – STK7.

16.05.-25.05.2011 r.

Nadzorowanie prac ziemnych na odcinku STK7 – STK12.

26.05.-06.06.2011 r.

Nadzorowanie prac ziemnych na odcinku STK12 – STK14.

07.-20.06.2011 r.

Przerwa pracach inwestycyjnych spowodowana wypadkiem na budowie.

11.07.-20.07.2011 r.

Nadzorowanie prac ziemnych na odcinku STK17 – STK27.

18.07.-08.08.2011 r.

Nadzorowanie prac ziemnych na odcinku STK43 – STK33a.

12.08.-19.08.2011 r.

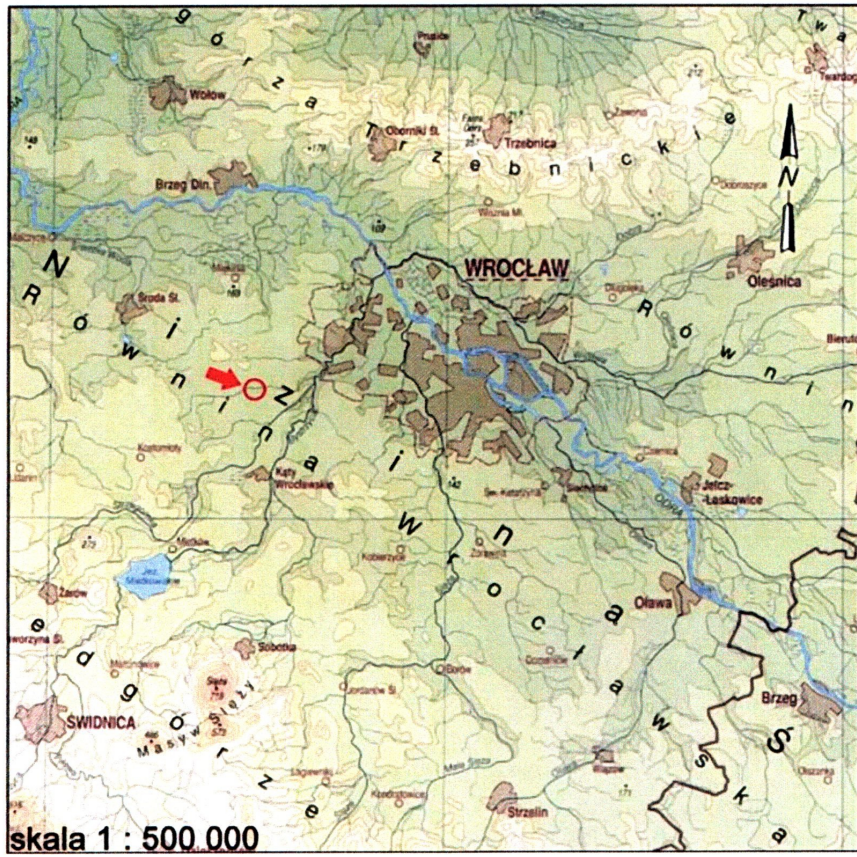
Nadzorowanie prac ziemnych na odcinku STK27 – STK14.

17.08.-15.09.2011 r.

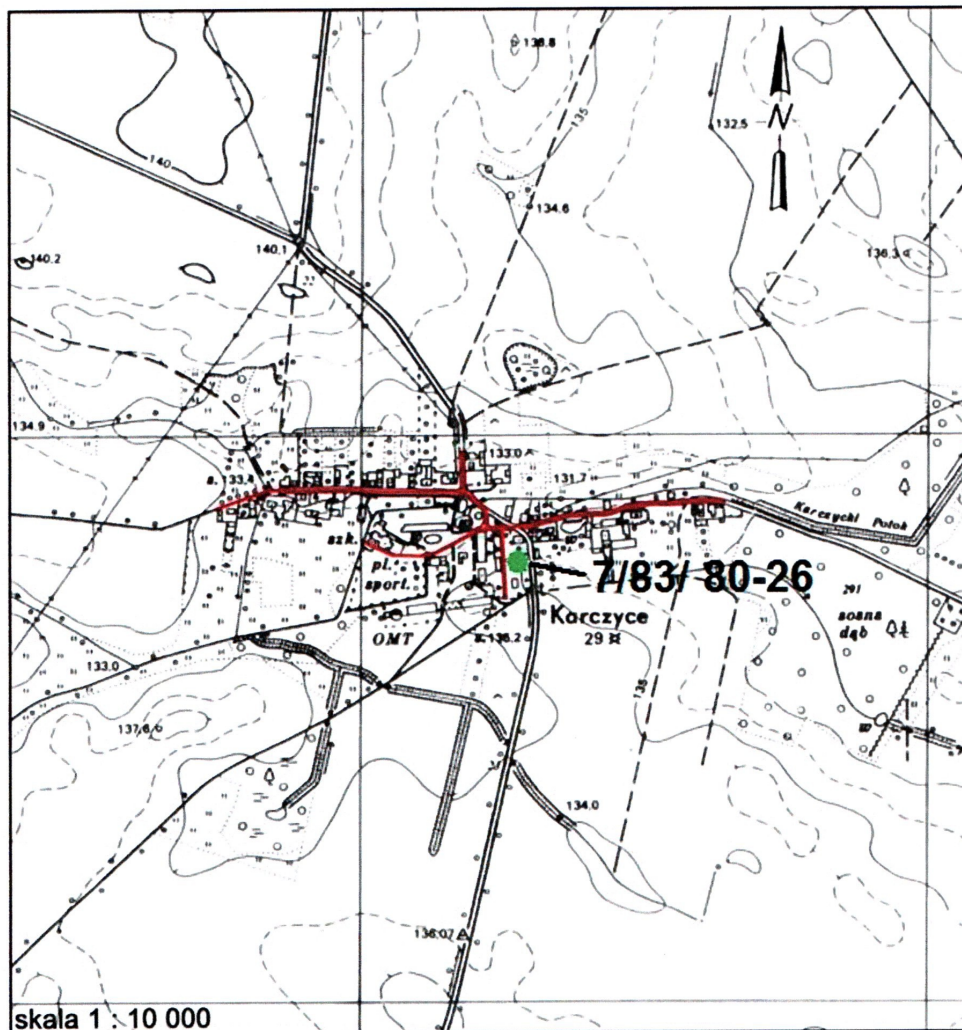
Nadzorowanie prac ziemnych na odcinku STK43 – STK45a oraz STK47 – STK18.

16.09.2011 r.

Zakończenie prac archeologicznych. Dokonanie wpisu do dziennika budowy.

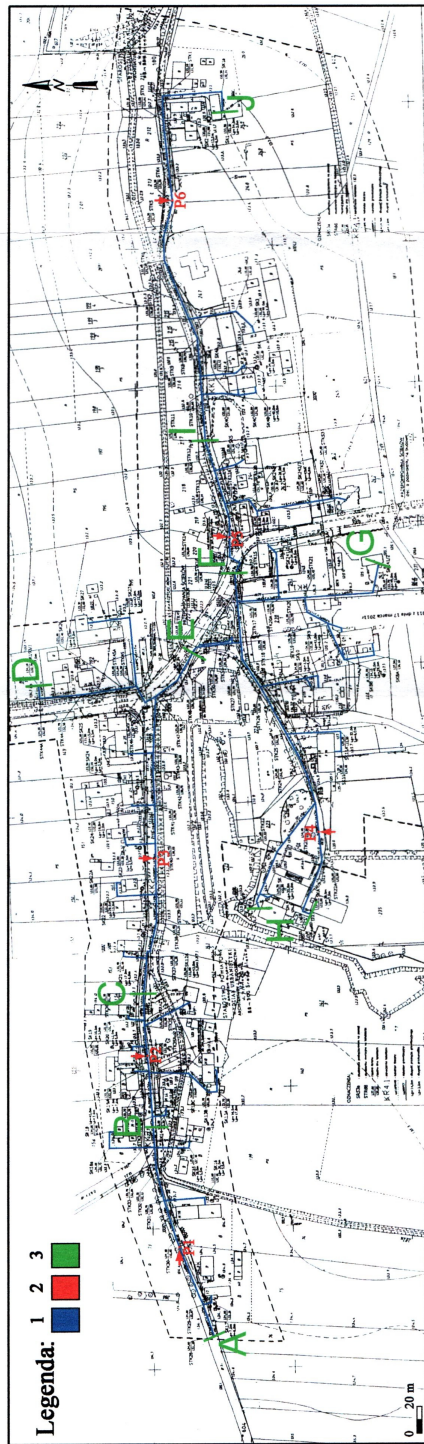

ryc. 1
Karczyce, gm. Kostomłoty – orientacyjna lokalizacja miejscowości

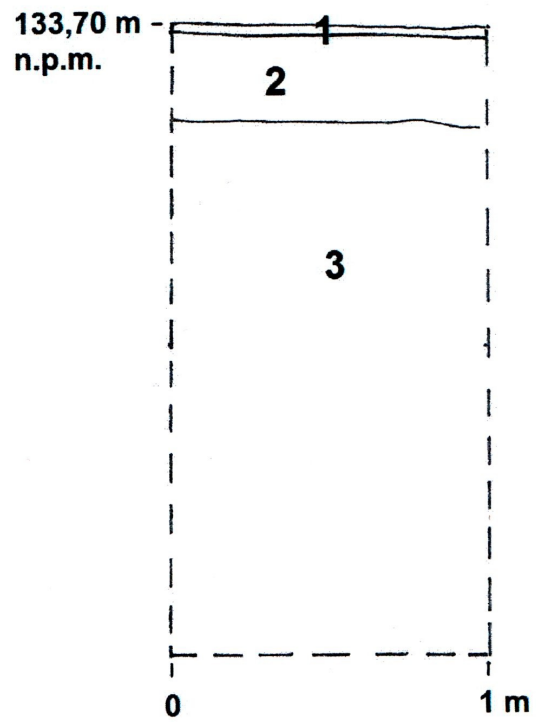

ryc. 2

Karczyce, gm. Kostomłoty – przebieg inwestycji (kolor czerwony) na planie miejscowości
w skali 1:10000

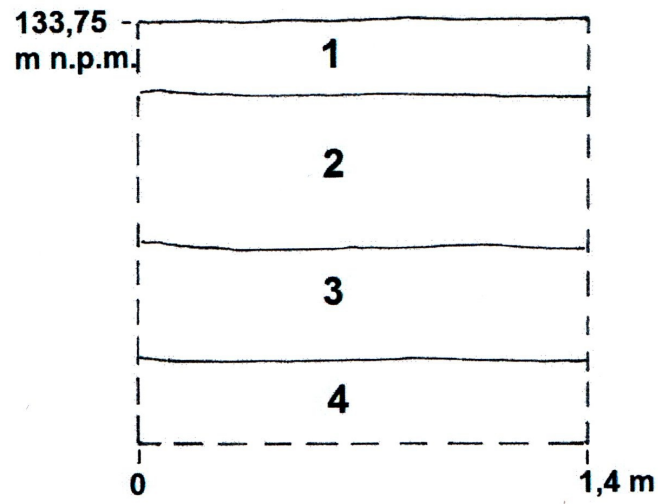

Ryc. 3. Karczycze, gm. Kostomłoty, wycinek mapy do celów projektowych. Legenda: 1 - przebieg wykopów pod sieć kanalizacyjną; 2 - lokalizacja rejestrowanych fragm. profili P1-P6; 3 - podział trasy wykopów na odcinki A-I.

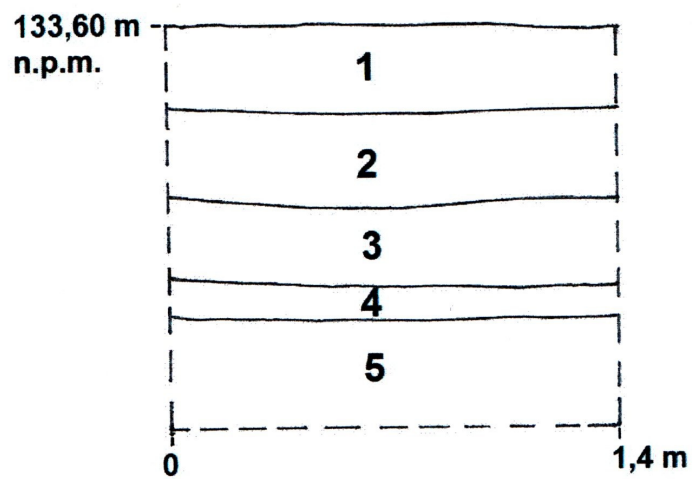
ryc. 4

Układ nawarstwień zarejestrowanych w profilu 1 (objaśnienia w tekście)

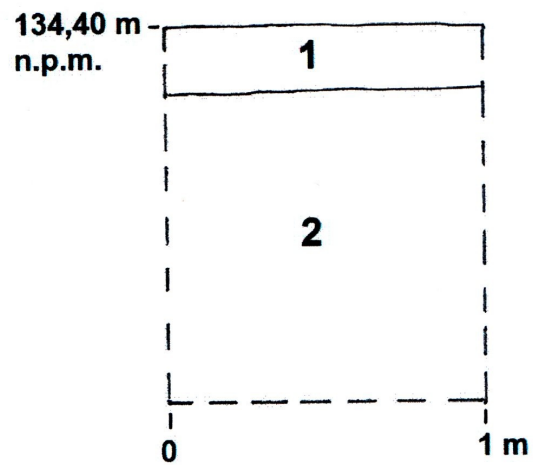
ryc. 5

Układ nawarstwień zarejestrowanych w profilu 2 (objaśnienia w tekście)

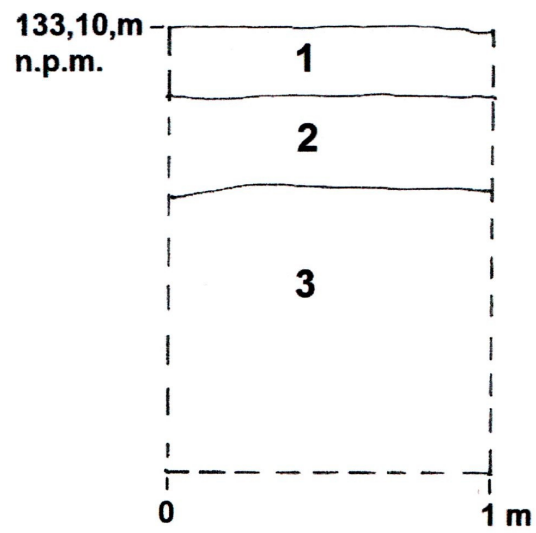
ryc. 6

Układ nawarstwień zarejestrowanych w profilu 3 (objaśnienia w tekście)

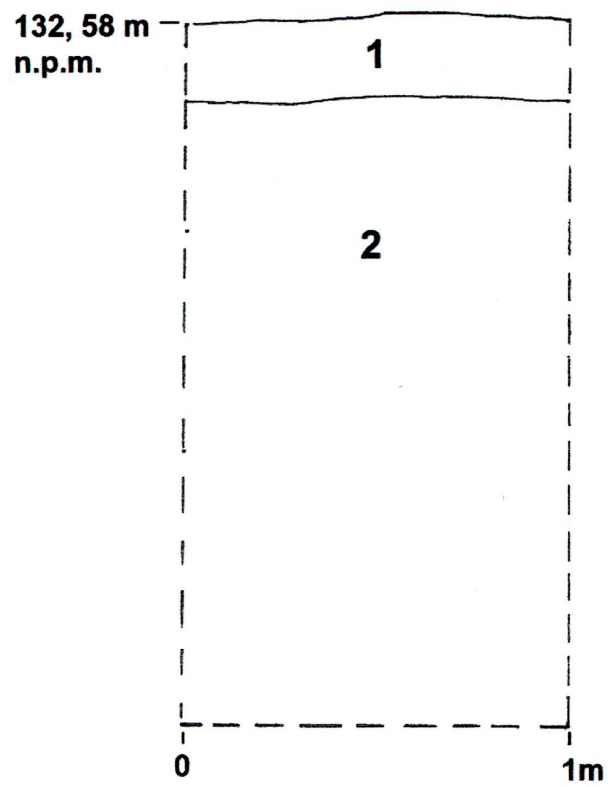
ryc. 7

Układ nawarstwień zarejestrowanych w profilu 4 (objaśnienia w tekście)

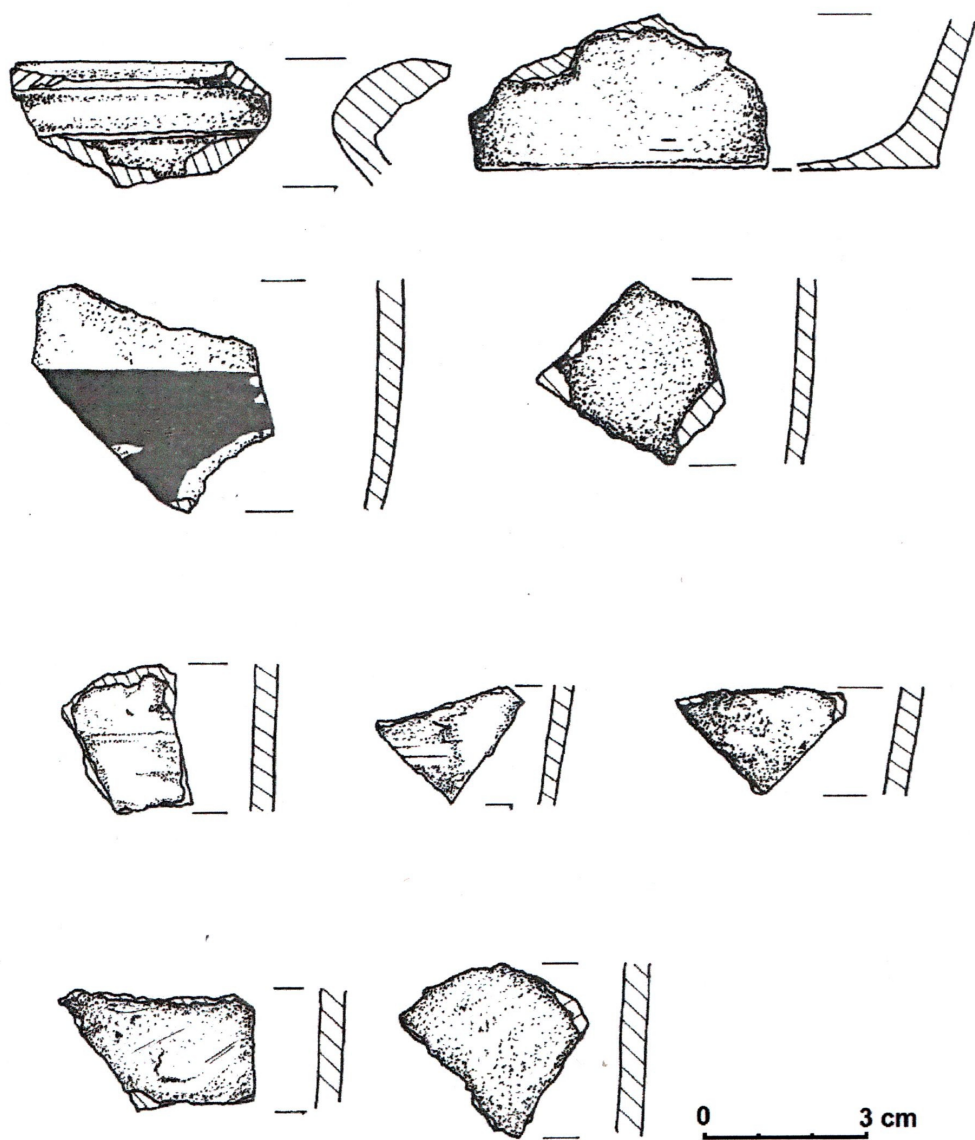
ryc. 8

Układ nawarstwień zarejestrowanych w profilu 5 (objaśnienia w tekście)

ryc. 9

Układ nawarstwień zarejestrowanych w profilu 6 (objaśnienia w tekście)

ryc. 10

Fragmenty naczyń ceramicznych pozyskanych z j.s. 3 (profil 2). Rys. A. Bystrzanowska

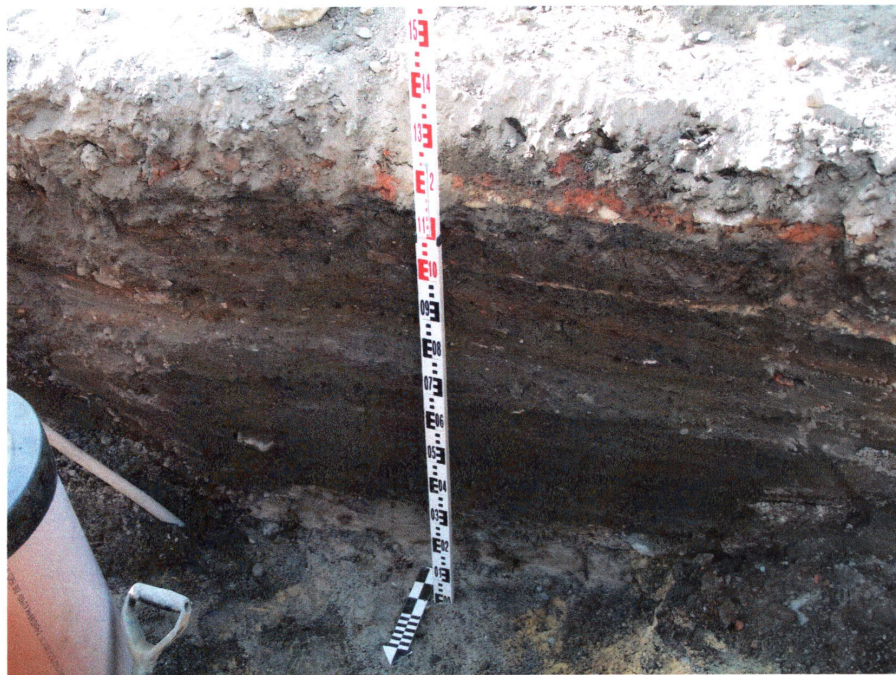
fot. 1 Widok ogólny prac na odcinku A-B

fot. 2 Profil P1 zarejestrowany na odcinku A-B

fot. 3 Widok ogólny prac na odcinku B-C

fot. 4 Profil P2 zarejestrowany na odcinku B-C

fot. 5 Widok ogólny prac na odcinku C-D-E

fot. 6 Profil P3 zarejestrowany na odcinku C-D-E

fot. 7 Widok ogólny ogólny prac na odcinku E-F-G-H

fot. 8 Profil P4 zarejestrowany na odcinku E-F-G-H

fot. 9 Widok ogólny prac na odcinku F-I

fot. 10 Profil P5 zarejestrowany na odcinku F-I

fol. 11 Widok ogólny prac na odcinku I-J

fol. 12 Profil P6 zarejestrowany na odcinku I-J